

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 11. júla 2006 *

Vo veci C-205/03 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 13. mája 2003,

Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria (FENIN), predtým Federación Nacional de Empresas de Instrumentación Científica, Médica, Técnica y Dental, so sídlom v Madride (Španielsko), v zastúpení: J.-R. García-Gallardo Gil-Fournier a D. Domínguez Pérez, abogados,

odvolateľ,

ďalší účastník konania:

Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: W. Wils a F. Castillo de la Torre, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci J. Rivas de Andrés a J. Gutiérrez Gisbert, abogados, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: španielčina.

ktorú v konaní podporujú:

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, v zastúpení: M. Bethell, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci G. Barling, QC, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

Španielske kráľovstvo, v zastúpení: N. Díaz Abad a L. Fraguas Gadea, ako aj F. Díez Moreno, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastníci v odvolacom konaní,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr P. Jann, C. W. A. Timmermans a A. Rosas, sudcovia J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr (spravodajca), J. Klučka, U. Löhmus a E. Levits,

generálny advokát: M. Poiares Maduro,
tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 13. septembra 2005,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 10. novembra 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Federaci3n Espa1ola de Empresas de Tecnolog3a Sanitaria (ďalej len „FENIN“) svojim odvolan3m navrhuje zrušenie rozsudku S3udu prv3ho stup1a Eur3pskych spoločenstiev zo 4. marca 2003, FENIN/Komisia (T-319/99, Zb. s. II-357, ďalej len „napadnut3 rozsudok“), ktor3m S3ud prv3ho stup1a zamietol jeho žalobu smeruj3cu k zrušeniu rozhodnutia Komisie z 26. augusta 1999, ktor3m bola zamietnut3 sťažnosť, ktor3 podal proti 26 verejn3m inštit3ci3m, z toho trom ministerstv3m, zabezpečuj3cim spr3vu n3rodn3ho zdravotn3ho syst3mu (Sistema Nacional de Salud, ďalej len „SNS“), z toho d3vodu, že také inštit3cie (ďalej len „inštit3cie spravuj3ce SNS“) nie s3 podnikmi na 3cely uplat1ovania 3l3nku 82 ES (ďalej len „sporn3 rozhodnutie“).

Skutkov3 okolnosti

- 2 Skutkov3 stav, ktor3 vypl3va z napadnut3ho rozsudku, možno zhrn3ť takto.
- 3 FENIN je združenie, ktor3 združuje v3čšinu podnikov obchoduj3cich so zdravotn3ckym materi3lom, najm3 so zdravotn3ckymi n3strojmi používan3mi v nemocničnom prostred3 v Španielsku. 3lenovia tohto združenia pred3v3j3 tento materi3l predovšetk3m inštit3ci3m spravuj3cim SNS. Predaj zdravotn3ckeho materi3lu t3mto subjektom predstavuje viac než 80 % obratu podnikov, ktor3 s3 členmi FENIN.

- 4 V decembri 1997 podal FENIN Komisii Európskych spoločenstiev sťažnosť poukazujúcu na systematické meškania platieb od inštitúcií spravujúcich SNS, čo podľa neho predstavuje zneužitie dominantného postavenia v zmysle článku 82 ES. FENIN vyhlásil, že tieto inštitúcie vyrovnávajú svoje dlhy voči jeho členom s priemerným meškaním v dĺžke 300 dní, zatiaľ čo dlhy voči iným poskytovateľom služieb splácajú v oveľa primeranejších lehotách. Táto diskriminácia sa vysvetľuje tým, že členovia FENIN nemôžu vyvíjať na tieto inštitúcie obchodný nátlak, pretože tieto inštitúcie majú na španielskom trhu so zdravotníckym materiálom dominantné postavenie.

- 5 Komisia sporným rozhodnutím zamietla uvedenú sťažnosť z dôvodu, že jednak inštitúcie spravujúce SNS nekonajú ako podniky, keď sa zúčastňujú na riadení verejného zdravotného systému, jednak ich postavenie kupujúcich nemožno oddeliť od používania zdravotníckeho materiálu po jeho zakúpení. Podľa Komisie preto tieto inštitúcie pri kupovaní zdravotníckeho materiálu nekonajú ako podniky v zmysle práva Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže a článok 81 ES, ako ani článok 82 ES sa na nich nevzťahujú.

Žaloba na Súde prvého stupňa a napadnutý rozsudok

- 6 FENIN návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 10. novembra 1999 podal žalobu smerujúcu k zrušeniu sporného rozhodnutia.

- 7 Na podporu svojej žaloby FENIN uviedol tri žalobné dôvody, po prvé, porušenie práv na obranu zo strany Komisie, po druhé, nesprávne právne posúdenie alebo

zjavne nesprávne posúdenie uplatnenia článkov 82 ES a 86 ES, ako aj po tretie, nedostatok odôvodnenia a transparentnosti sporného rozhodnutia.

- 8 Súd prvého stupňa najskôr odmietol druhý žalobný dôvod týkajúci sa uplatňovania článkov 82 ES a 86 ES, keď v bode 40 napadnutého rozsudku rozhodol, že inštitúcie spravujúce SNS nekonajú ako podniky, keď kupujú zdravotnícky materiál predávaný členmi FENIN na účely poskytovania bezplatných zdravotníckych služieb poistencom SNS. Súd prvého stupňa sa domnieval, že tento záver vyplýva zo situácie uvedenej v bode 39 uvedeného rozsudku, podľa ktorej SNS pôsobí v súlade so zásadou solidarity, pretože je financovaný z príspevkov na sociálne zabezpečenie a iných štátnych príspevkov, a poskytuje bezplatné služby uvedeným poistencom na základe všeobecného poistenia, takže inštitúcie spravujúce SNS pri riadení zdravotného systému nekonajú ako podniky.
- 9 Súd prvého stupňa v bodoch 41 až 44 napadnutého rozsudku upresnil, že tvrdenie, že španielske verejné nemocnice, ktoré patria do SNS, ponúkajú aspoň príležitostne platené služby osobám, ktoré nie sú jeho poistencami, a predovšetkým zahraničným turistom, nebolo pred Komisiou uvedené a pred Súdom prvého stupňa bolo uvedené po prvýkrát až v štádiu repliky. Rozhodol preto, že toto tvrdenie nemožno zohľadniť na účely preskúmania legálnosti sporného rozhodnutia.
- 10 Ďalej, pokiaľ ide o prvý žalobný dôvod založený na porušení práv na obranu, Súdny dvor ho zamietol po tom, čo v bodoch 49 a 50 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia bola oprávnená zamietnuť sťažnosť, ktorá jej bola predložená, z dôvodu, že inštitúcie spravujúce SNS nekonajú ako podniky v zmysle článku 82 ES. Súd prvého stupňa preto rozhodol, že nebolo potrebné, aby Komisia preskúmala ostatné aspekty sťažnosti.

- 11 Nakoniec, pokiaľ ide o tretí žalobný dôvod založený na nedostatku odôvodnenia a nedostatku transparentnosti sporného rozhodnutia, z bodov 58 a 59 napadnutého rozsudku vyplýva, že Komisia podľa Súdu prvého stupňa uviedla právne úvahy, ktoré majú v rámci štruktúry tohto rozhodnutia podstatný význam. Súd prvého stupňa pripomenul, že Komisia nebola povinná zaujať stanovisko k všetkým tvrdeniam uvedeným na podporu sťažnosti, a rozhodol, že uvedené rozhodnutie nie je postihnuté nedostatkom odôvodnenia. Pokiaľ ide o údajný nedostatok transparentnosti tohto rozhodnutia, Súd prvého stupňa v bode 63 uvedeného rozsudku rozhodol, že jedinou povinnosťou, ktorú mala Komisia v prejednávanej veci, teda umožniť FENIN, aby predložil svoje písomné pripomienky v odpovedi na jej počiatočné stanovisko, si splnila.
- 12 Keďže trom žalobným dôvodom, ktoré FENIN uviedol na podporu svojej žaloby, sa nevyhovelo, Súd prvého stupňa zamietol žalobu ako celok.

Odvolyanie

Návrhy účastníkov konania a dôvod zrušenia

- 13 FENIN navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok a

- zaviazal Komisiu na náhradu trov tak odvolacieho konania, ako aj konania pred Súdom prvého stupňa.

- 14 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:
- vyhlásil odvolanie za čiastočne neprípustné,
 - zamietol odvolanie vo zvyšnej časti,
 - zaviazal FENIN na náhradu trov konania.
- 15 Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, ako aj Španielske kráľovstvo, ktorým predseda Súdneho dvora uznesením zo 17. októbra 2003 povolil vstup do konania ako vedľajším účastníkom konania na podporu návrhov Komisie, navrhujú, aby sa odvolanie zamietlo čiastočne ako neprípustné a čiastočne ako nedôvodné, ako aj to, aby bol FENIN zaviazaný na náhradu trov konania.
- 16 FENIN uvádza na podporu svojho odvolania jediný odvolací dôvod založený na tom, že Súd prvého stupňa nesprávne vyložil pojem „podnik“ v zmysle pravidiel Zmluvy o ES v oblasti hospodárskej súťaže. Tento odvolací dôvod má dve časti.
- 17 Prvou časťou odvolacieho dôvodu FENIN tvrdí, že Súd prvého stupňa konal nesprávne, keď nezohľadnil, že nákupná činnosť je vo svojej podstate hospodárskou činnosťou, ktorú možno oddeliť od služby poskytovanej následne, a že inštitúcie spravujúce SNS preto musia podliehať uvedeným pravidlám hospodárskej súťaže.

- 18 Druhou časťou svojho odvolacieho dôvodu uvedenou subsidiárne FENIN tvrdí, že Súd prvého stupňa mal prísť k záveru, že nákupná činnosť má hospodársky charakter a že preto podlieha pravidlám hospodárskej súťaže z dôvodu, že neskoršia činnosť, teda poskytovanie lekárskej starostlivosti, má rovnaký charakter.

O odvolaní

O prípustnosti

- 19 Komisia vznáša námietku neprípustnosti, ktorá sa týka len druhej časti odvolacieho dôvodu uvedeného FENIN.

- 20 Komisia najskôr uvádza, že tvrdenie, na ktorom spočíva druhá časť odvolacieho dôvodu, je oneskorené, pretože bolo po prvýkrát uvedené až v štádiu odvolacieho konania. Ďalej tvrdí, že FENIN vždy priznával, že činnosti inštitúcií spravujúcich SNS majú výlučne sociálny charakter. Nakoniec sa Komisia domnieva, že táto druhá časť nastoľuje otázku posúdenia skutočností, ktoré nemôžu byť prejednávané pred Súdny dvorom v rámci prieskumu odvolania.

- 21 Je potrebné konštatovať, ako správne zdôraznila Komisia, že hospodárska povaha činnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti vykonávanej inštitúciami spravujúcimi SNS, rovnako ako vzťah medzi nákupom materiálu a jeho neskorším

používaním, ako aj dôsledky, ktoré z toho vyplývajú pre charakter tejto nákupnej činnosti, uviedol FENIN po prvýkrát až v štádiu odvolacieho konania.

- 22 Z toho vyplýva, že druhú časť jediného odvolacieho dôvodu uvedeného FENIN je potrebné odmietnuť ako neprípustnú.

O veci samej

— Argumentácia účastníkov konania

- 23 Na podporu prvej časti svojho odvolacieho dôvodu FENIN tvrdí, že Súd prvého stupňa prijal príliš úzku definíciu pojmu hospodárskej činnosti tým, že došiel k záveru, že tento pojem nevyhnutne zahŕňa ponúkanie výrobkov alebo služieb na danom trhu, a tým, že z tejto definície vylúčil akúkoľvek nákupnú činnosť. Podľa FENIN by tento prístup Súdu prvého stupňa umožnil viacerým subjektom vyhnúť sa pravidlám Zmluvy v oblasti hospodárskej súťaže, aj keď hospodárska súťaž je správaním takých subjektov ovplyvnená.
- 24 Komisia tvrdí, že pojem hospodárskej činnosti charakterizuje práve ponúkanie výrobkov alebo služieb na danom trhu a nie nákupná činnosť ako taká. Nie je preto potrebné oddeľovať nákup od používania, na ktoré je kúpený tovar určený.

— Posúdenie Súdnyim dvorom

- 25 Súd prvého stupňa v bode 35 napadnutého rozsudku správne pripomenul, že v oblasti práva hospodárskej súťaže pojem „podnik“ zahŕňa každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť nezávisle od jeho právneho postavenia a spôsobu jeho financovania (pozri najmä rozsudky z 23. apríla 1991, Höfner a Elser, C-41/90, Zb. s. I-1979, bod 21, a zo 16. marca 2004, AOK-Bundesverband a i., C-264/01, C-306/01, C-354/01 a C-355/01, Zb. s. I-2493, bod 46). Súd prvého stupňa v bode 36 uvedeného rozsudku v súlade s judikatúrou Súdneho dvora takisto zdôraznil, že pojem hospodárskej činnosti charakterizuje práve ponúkanie výrobkov alebo služieb na danom trhu (rozsudok z 18. júna 1998, Komisia/Taliansko, C-35/96, Zb. s. I-3851, bod 36).
- 26 Súd prvého stupňa z toho v bode 36 napadnutého rozsudku správne odvodil, že pri posudzovaní charakteru nákupnej činnosti nie je vhodné oddeľovať nákup výrobku od jeho neskoršieho používania a že otázka, či má neskoršie používanie kúpeného výrobku hospodársku povahu alebo nie, nevyhnutne určuje povahu nákupnej činnosti.
- 27 Z toho vyplýva, že prvú časť jediného odvolacieho dôvodu uvedeného FENIN na podporu svojho odvolania, podľa ktorej je nákupná činnosť inštitúcií spravujúcich SNS vo svojej podstate hospodárskou činnosťou oddeliteľnou od následne poskytnutej služby, a že ako takú ju Súd prvého stupňa musí preskúmať oddelene, je potrebné zamietnuť ako nedôvodnú.
- 28 S ohľadom na vyššie uvedené úvahy je potrebné odvolanie zamietnuť čiastočne ako neprípustné a čiastočne ako nedôvodné.

O trovách

- 29 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 118 uvedeného rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastníka konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Na základe uvedeného článku 69 ods. 4 prvého pododseku členskej štáty a inštitúcie, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Odvolanie sa zamieta.**
- 2. Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria (FENIN) je povinný nahradiť trovy konania.**
- 3. Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska a Španielske kráľovstvo znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy